

Zábava romských dětí

Mgr. Jana Poláková, Ph.D.
Moravské zemské muzeum
Etnografický ústav

Romská rodina

- Nejdůležitější prvek života
- Nerovnoprávné postavení jednotlivých osob
- Společné rozhodování, prožívání

- **Děti v romské rodině**
  - počet dětí
  - jejich budoucí přínos do rodiny
  - součást rodiny – oddělené a společné činnosti, dětská práce

© Nesbírková kolekce Muzea romské kultury

- **Výchova romských dětí**
  - pozice matky, otce a dalších osob: prarodiče, starší sourozenci
  - může dělat vše x plánování, dodržování řádu
  - musí mít vše x odkládání požitků, trpělivost
  - soběstačnost x závislost na ostatních, fixace
  - odpozorování činnosti x jemná motorika
- **Vztah dětí a rodičů**
  - do 1 roku dítěte absolutní
  - převzetí výchovy sourozenci
  - absence společných zážitků, her
  - fyzické tresty

Hry romských dětí

- Co je to hrát si?
- **Herní prostředí**
  - minimálně v uzavřených prostorech
  - bezpečnost
  - herní pomůcky

- **Hry napodobivé**

- na „jako by“, napodobování
- maminka a tatínek (vymezení rolí v rodině) =>
- pracovní činnost (vaření, praní, nošení dříví)
- další postavy (dva „nepřátelské týmy“) málo časté
- bydlení
- zaměstnání (prodávání)
- hry na písku

- **Klidné hry**
  - minimálně (snad s výjimkou PC)
  - téměř absence deskových a logických her
  - karetní hry
  - kostky

- **Hračky romských dětí**
  - ve větším množství poslední 2-3 generace
  - majetek (téměř) všech
  - panenky
  - autíčka
  - sportovní vybavení

- **Další zábavy**
  - často se účastní i dospělí
  - podle ročního období
  - rošťárny, škádlení

Literatura

- **Kaleja, Martin – Knejp, Jan (eds.):** Mluvme o Romech. Aven vakeras pal o Roma. Ostrava: Ostravská univerzita, 2009.
- **Eliášová, Irena:** Naše osada. Smutné, veselé i tajemné příběhy Romů. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2008.
- **Horváthová, Jana (ed.):** Memoáry romských žen. Karolína – cesta životem v cikánském voze. Karolína Kozáková. Elina – sága rodu Holomků. Brno: Muzeum romské kultury v Brně, o. p. s., 2004.

- **Lacková, Elena:** Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou. Praha: Triáda, 1997.
- **O Roma vakeren pal e famel'ija. Roma vakeren upral o čaládo. E Rom vorbin pa čaládo. Výpovědi o rodině v komunitě slovenských, maďarských a olašských Romů.** Romano džaniben 3, 1996, č. 1–2, s. 3–12.
- **Oswald, Karel:** Dávné vzpomínky. Marnost nad marnost, ale jak krásná... Brno: Šimon Ryšavý, 2010.

- **Palubová, Zuzana:** Okamihy (zo života mladých Rómov v Čakajovciach). Národopisná revue 12, 2002, č. 2, s. 79–84.
- **Scheinostová, Alena:** Krajina slov a krajina citu – nad romskými říkadly. Romano džaniben, 2005, č. ňilaj, s. 136–143.
- **Stojka, Ceija:** Žijeme ve skrytu. Vyprávění rakouské Romky. Praha: Argo, 2008.
- **Žoltákovi, Ladislav a Bára:** Dětská hra „piga“. Romano džaniben 2, 1995, č. 3, s. 23–24.

Děkuji za pozornost!

